

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Association for Evaluation and Accreditation of Nursing Education Programs

HEMŞİRELİK EĞİTİM PROGRAMI YÜRÜTEN KURUMLARA YÖNELİK EĞİTİM ÇALIŞTAYI

HEPDAK KURUM EĞİTİM ÇALIŞTAYI 15 Ekim 2022

SUNU PLANI

- HEPDAK Standartları tanıtımı
- TS.1. Programın Amaçları ve alt standartlarının incelenmesi
- HEPDAK Özdeğerlendirme Raporu Hazırlama Sürecinde Standart 1 ile ilgili Yapılması Gereken Bazı Çalışmalar
- ÖDR hazırlama sürecinde kurumların TS.1. 'e yönelik değerlendirme ölçütlerini karşılamada yetersizlikleri, kısıtlılıkları ve sorunları
- Sunum HEPDAK ÖDR sürüm 5.1 e göre hazırlanmıştır.

HEPDAK STANDARTLARI

- Standart 1. Eğitim Programının Amaçları
- Standart 2. Program Çıktıları
- Standart 3. Eğitim Programı
- Standart 4. Öğrenciler
- Standart 5. Öğretim Elemanları
- Standart 6. Eğitim Yönetimi
- Standart 7. Fiziksel Altyapı
- Standart 8. Sürekli İyileştirme
- HEPDAK STANDARTLARI:8 standart, toplam 44 alt standart ve 4 gelişim standardını içeriyor.

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

STANDART 1.

PROGRAMIN AMAÇLARI

ST 1. HEMŞİRELİK LİSANS EĞİTİM PROGRAMI AMAÇLARI

• 3 alt standart içeriyor

TS.1.1. Eğitim Programının Amaçları

Eğitim programının, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan amaçları olmalıdır.

T.S.1.2.Program amaçlarının oluşturulması ve güncellenmesi

Programın amaçları, programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri göz önüne alınarak oluşturulmalı, güncellenmeli ve tüm paydaşların kolayca erişebileceği şekilde yayımlanmış olmalıdır.

ST 1. HEMŞİRELİK LİSANS EĞİTİM PROGRAMI AMAÇLARI

TS.1.3. Program amaçlarının ölçülmesi, değerlendirilmesi ve ulaşılma durumu

Eğitim programının amaçlarına ulaşmayı ve başarı göstergelerini sağlamayı garanti altına almak üzere, iç ve dış paydaşlardan alınan veriye dayalı bir ölçme-değerlendirme sistemi oluşturulmalı, işletilmeli ve eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

Öz Değerlendirme Raporunda nasıl ifade ediliyor?

ÖDR TS.1.1. "Eğitim Programının Amaçları» nasıl ifade ediliyor?

TS.1.1. Eğitim programinin, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan amaçları olmalıdır.

AÇIKLAMALAR

- Eğitim programının amaçları, programın (fakültenin/bölümün) ve bağlı bulunduğu üniversitenin özgörevleriyle uyumlu olmalıdır.
- Kurumda "Araştırma Üniversitesi, İhtisaslaşma Üniversitesi" gibi statü farklılaşması durumunda, bu farklılaşma hemşirelik program amacına da yansıtılmış olmalıdır.
- Eğitim programının amaçlarının sayısı üç veya dördü geçmemelidir.

ÖDR TS.1.1 «Eğitim Programının Amaçları» nasıl ifade ediliyor?

TS.1.1. Eğitim programinin, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan amaçları olmalıdır

AÇIKLAMALAR

- Eğitim programının amaçları, özgörev, program çıktısı ya da HEPDAK çıktısı olarak değil, mezunların gelecekte yapacağı işleri ve kariyer hedeflerini gösterecek biçimde tanımlanmalıdır
- Eğitim programının amaçları, mezunların en temel kariyer farklılıklarını öne çıkarmalıdır.
- Program amaçlarına ulaşmada başarım göstergeleri tanımlanmış olmalıdır.

ÖDR TS.1.1. "Eğitim Programının Amaçları» nasıl ifade ediliyor?

TS.1.1. Eğitim programinin, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan amaçları olmalıdır

AÇIKLAMALAR

PROGRAM AMACI İLE İLGİLİ ÖRNEKLER

- •1.Mezunlar, bilimsel bakım yönetimi uygulamaları ve ekip üyeleri ile işbirliği içinde liderlik üstlenerek sağlık kuruluşlarında istihdam edilir.
- *Başarım göstergesi*: Mezunların %80'i bir yıl içinde sağlık bakımı alanında (Hastane, ASM, TSM, TRSM, sigorta şirketi, okul, işyeri vb.) hemşire olarak görev alır/istihdam edilir.

ÖDR TS.1.1. "Eğitim Programının Amaçları» nasıl ifade ediliyor?

TS.1.1. Eğitim programinin, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan amaçları olmalıdır

AÇIKLAMALAR

PROGRAM AMACI İLE İLGİLİ ÖRNEKLER

- 2.Mezunlar, sağlık ekibi üyeleri ve bakım verdiği kişiler ile iyi iletişim kurar.
- -Başarım göstergesi: Mezunlardan, birlikte çalıştıkları ekip üyelerinin/hizmet alan bireylerin memnuniyet oranı (örneğin mezunların %80'inden, birlikte çalıştıkları ekip üyelerinin veya yöneticilerinin ya da bakım verdikleri hastaların memnuniyetleri) yüksektir.

ÖDR TS.1.1. "Eğitim Programının Amaçları» nasıl ifade ediliyor?

TS.1.1. Eğitim programinin, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki **beklentileri** tanımlayan amaçları olmalıdır.

AÇIKLAMALAR

- 3.Mezunlar, profesyonel gelişimleri için gerekli olan yaşam boyu öğrenmenin önemini kavrar ve bu yönde davranış sergiler.
- Başarım göstergesi: Mezunların %10'u 3-4 yıl içinde yüksek lisans eğitim programlarına devam eder.
- -Başarım göstergesi: Mezunların %25'i 3-4 yıl içinde sertifika programlarına devam eder.

ÖDR TS.1.1. «Eğitim Programının Amaçları» nın ölçülmesi

durumu

TS.1.1. Eğitim programinin, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan amaçları olmalıdır.

KANITLAR

- Program eğitim amaçlarının listesi (yapılan değişiklikler tarihsel süreçte gösterilmeli)
- Başarım göstergelerinin tanımına yönelik açıklama metinleri
- Eğitim amaçlarının, programın ve bağlı bulunduğu yükseköğretim kurumunun öz görevleriyle uyumunu gösteren tablolar

ÖDR TS.1.2. «Program amaçlarının oluşturulması ve güncellenmesi» nasıl ifade ediliyor?

AÇIKLAMALAR

TS.1.2. Programın amaçları, programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri göz önüne alınarak oluşturulmalı, güncellenmeli ve tüm paydaşların kolayca erişebileceği şekilde yayımlanmış olmalıdır.

- Programın amaçlarını oluşturma ve güncelleme çalışmaları tanımlanmış süreçler doğrultusunda gerçekleştirilmelidir.
- Program amaçları, paydaşların ve toplumun değişen sağlık gereksinimleri ve bağlı bulunduğu üniversitenin öncelikli alanları doğrultusunda sürekli ve düzenli olarak nitel ve/veya nicel yöntemlerle veri toplamak suretiyle gözden geçirilmeli ve güncellenmelidir.

ÖDR TS 1.2. Program amaçlarının oluşturulması

güncellenmesi' nin ölçülme durumu

KANITLAR

TS.1.2. Programin amaçları, programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri göz önüne alınarak oluşturulmalı, güncellenmeli ve tüm paydaşların kolayca erişebileceği şekilde yayımlanmış olmalıdır.

- •Belirlenen aralıklarla değerlendirilmesi güncellenmesine yönelik politika ve prosedürler ile bu konuda gerçekleştirilen faaliyetlere yönelik açıklama metinleri, tablolar ve diğer belgeler
- •Amaçların oluşturulması ve güncellenmesine yönelik; iç ve dış paydaş (paydaşlar, veri toplama zamanı ve veri toplama yöntemleri görüşlerinin açıklanmalı) amaçlara ve kapsamına nasıl amaçların yansıtıldığını gösteren açıklama metinleri ve belgeler

HEPDAK KURUM EĞİTİM ÇALIŞTAYI

ÖDR TS.1.2. Program amaçlarının oluşturulması ve

güncellenmesi'nin ölçülme durumu

TS.1.2. Programin amaçları, programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri göz önüne alınarak oluşturulmalı, güncellenmeli ve tüm paydaşların kolayca erişebileceği şekilde yayımlanmış olmalıdır.

KANITLAR

- Amaç oluşturma sürecine ait geriye dönük iç ve dış paydaş analizleri, toplantı tutanakları, raporlar, vb.
- Program amaçlarının tüm paydaşlarla paylaşılmasına yönelik açıklama metinleri, tablolar ve diğer belgeler (eğitim programı kitabı ve CD'si, varsa program tanıtım kılavuzu, sanal ağda yayımlanmasına yönelik geçmişten günümüze tarihsel akışı yansıtan belgeler)
- Program amaçlarına ulaşma durumunun paydaşlara duyurulması ile ilgili kanıtlar

ÖDR TS.1.3.

Program

amaçlarının

ölçülmesi,

değerlendirilmesi ve ulaşılma durumu

AÇIKLAMALAR

TS.1.3. Eğitim programinin amaçlarına ulaşmayı ve başarım göstergelerini sağlamayı garanti altına almak üzere, iç ve dış paydaşlardan alınan veriye dayalı ölçmedeğerlendirme süreçleri tanımlanmalı, işletilmeli ve eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

- Eğitim kurumu, iç ve dış paydaşlardan kapsamlı ve sistematik şekilde veri akışını sağlamak üzere program amaçlarını değerlendiren bir ölçme-değerlendirme sistemi oluşturmalıdır.
- Bunun için ayrıntılı veri toplama planı olmalı, mezunlar ve diğer dış ve iç paydaşlar ile iletişim için kullandığı mekanizmaları açıklamalıdır.

ÖDR TS.1.3. Program amaçlarının ölçülmesi,

değerlendirilmesi ve ulaşılma durumu

Eğitim TS.1.3. programinin amaçlarına ulaşmayı başarım göstergelerini sağlamayı garanti altına almak üzere, iç ve dış paydaşlardan alınan veriye dayalı bir ölçmedeğerlendirme sistemi oluşturulmalı, işletilmeli ve eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

AÇIKLAMALAR

- Hangi paydaştan hangi veriler toplanacak?
   Kim toplayacak? Hangi yollar ile veri toplanacak?
   Nasıl kaydedilecek?
   Sürekliliği nasıl sağlanacak?
   Nasıl raporlanacak?
- Program amaçlarının ölçme-değerlendirme sisteminin işlerliği sağlanmalı (sorumlu bir kişinin görevlendirilmesi, ilgili süreçlerin işletilmesi, elde edilen verilerin kaydedilmesi, işlenmesi ve raporlanması) ve bu süreç yardımıyla program amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

ÖDR TS.1.3. Program amaçlarının ölçülmesi,

değerlendirilmesi ve ulaşılma durumu

AÇIKLAMALAR

TS.1.3. Eğitim programinin amaçlarına ulaşmayı başarım göstergelerini sağlamayı garanti altına almak üzere, iç ve dış paydaşlardan alınan veriye dayalı bir ölçmedeğerlendirme sistemi oluşturulmalı, işletilmeli ve eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanitlanmalıdır.

ölçütlerinin Program amaç ve değerlendirilmesine yönelik paydaşlardan elde edilen verilerin, eğitim programının geliştirilmesinde ve amaçların güncellenmesinde nasıl kullanıldığı açıklanmalıdır çevrimlerini içeren iyileştirme dokümanları, vb.).

ÖDR TS.1.3. Program amaçlarının ölçülmesi,

değerlendirilmesi ve ulaşılma durumu'nun ölçülmesi

TS.1.3. Eğitim programinin amaçlarına ulaşmayı başarım göstergelerini sağlamayı garanti altına almak üzere, iç ve dış paydaşlardan alınan veriye dayalı bir ölçmedeğerlendirme sistemi oluşturulmalı, işletilmeli ve eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

KANITLAR

 Program amaçlarını değerlendiren bir ölçmedeğerlendirme sisteminin tasarımına yönelik açıklama metinleri, prosedürler, görevlendirmeler ve diğer belgeler-

ÖDR TS.1.3. Program amaçlarının ölçülmesi,

değerlendirilmesi ve ulaşılma durumu'nun ölçülmesi

TS.1.3. Eğitim programinin amaçlarına ulaşmayı ve başarım göstergelerini sağlamayı garanti altına almak üzere, iç ve dış paydaşlardan alınan veriye dayalı bir ölçme-değerlendirme sistemi oluşturulmalı, işletilmeli ve eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

KANITLAR

• Programın iç ve dış paydaşlarından sağlanan ve program amaçlarına ulaşma düzeyini analiz eden ve gösteren raporlar ve kanıtlar (mezuniyetten sonra ilk bir yıl içinde istihdam oranı, programın mezunu çalışma hayatına hazırlama durumu, işyerinin mezundan memnuniyeti, ödül alan mezunlar, vb.)

STANDART 1. PROGRAMIN AMAÇLARI ÖDR TS.1.3. Program amaçlarının değerlendirilmesi ve ulaşılma durumu

ölçülmesi,

TS.1.3. Eğitim programinin amaçlarına ulaşmayı ve başarım göstergelerini sağlamayı garanti altına almak üzere, iç ve dış paydaşlardan alınan veriye dayalı bir ölçmedeğerlendirme sistemi oluşturulmalı, işletilmeli ve eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

KANITLAR

- Elde edilen sonuçların, program amaçlarının geliştirilmesi ve güncellenmesine nasıl katkı sağladığını gösteren raporlar
- Yıllara göre program amaçlarına ve başarım göstergelerine ulaşıldığını gösteren kanıtlar (tablo ile sunulmalı)

• Program Eğitim Amaçları belirlenir ve yazılırken; üniversitenin misyon, vizyon ve stratejik hedefleri, ilgili programın yürütüldüğü (Fakülte/Yüksekokul) misyon, vizyon ve hedefleri, İç ve dış paydaşların görüşleri dikkate alınmalıdır. Bir tablo halinde bunları karşılaştırmalı olarak hazırlayın.

Öncelikle programınızın iç ve dış paydaşlarını belirleyin

- Paydaş: Eğitim kurumunun faaliyetlerinden, hedeflerinden, politikalarından, aldığı sonuçlardan etkilenebilen veya etkileyebilen kişiler, gruplar, organizasyonlar veya sistemler.
- İç Paydaş: Eğitim kurumundan etkilenen veya kurumu etkileyen kurum içindeki kişi, grup veya ilgili/bağlı kuruluşlar. Eğitim programının hazırlanması, yürütülmesi ve değerlendirme sinin her aşamasında aktif rol alan tüm çalışanları ile öğrenciler, öğretim elemanları, kurum yöneticileri, idari personeli.
- Dış paydaş: Eğitim kurumundan etkilenen veya kurumu etkileyen, kurum dışındaki kişi, grup veya kuruluşlardır. Eğitim programının hazırlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesinin her aşamasında aktif rol almayan ancak görüşlerine başvurulan hemşireler, sağlık kurumları yöneticileri, sağlık ekibi üyeleri (doktorlar, diyetisyenler, FTR uzmanları, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları), hastalar, hizmet alan birey/aile/toplum, STK temsilcileri

- Bu paydaşların kimler olduğunu sıralayın. Özellikle dış paydaşlarınız hakkında kısa bilgiler verin.
- Program eğitim amaçlarının, iç ve dış paydaşların gereksinimleri dikkate alınarak, nasıl belirlendiğini kanıtlarıyla açıklayın.
- Bu amaçla kullanılmış olan yöntem, sistematik olmalı ve somut verilere dayanmalıdır.
- Kullanılan anketler, sunumlar ile görüşme ve toplantıların ayrıntılı tutanakları Bölüm Kurulu kararları, kanıt belgeleri olarak arşivlenmelidir.

İç ve dış paydaşların gereksinimleri ve beklentilerinin belirlenmesi amacı ile;

- Odak grup çalışmaları, grup çalışmaları, yüz yüze görüşmeler anket çalışmaları, iç ve dış paydaşlardan oluşturulabilecek danışma kurulunun görüşleri
- Kurum içindeki ilgili program ve programlar arası toplantılarda görüş ve önerilerin alınması,
- Programla ilgili iş ilanlarının incelenmesi,
- Mezunların istihdamına yönelik tanımlayıcı sorular,
- Öğrenci ve mezunların ders planı ve dersleri genel olarak değerlendirmesi,
- Mezunların istihdamına yönelik yürütülmüş araştırmaların verilerinin kullanılması yönlendirici olabilir.

- Program amacının belirlenmesinde; eğitim programı sonucunda "nasıl bir birey yetiştireceğinizi" belirlemek için gereksinim çözümlemesi (İhtiyaç analizi) yapınız.
- Gereksinim çözümlemesinde programla etkileşime girmiş ve halen etkileşim halinde olan bireylerin, toplumsal birimlerin, programı yürütenlerin gereksinimlerini ve beklentilerini, disiplinin/çalışma alanının yönelimlerini, çevresel olanakların durumunu inceleyiniz.
- Programınızın gereksinimlerini belirleyiniz. Belirlenen gereksinimler çerçevesinde programın amacını tek bir cümleyle ortaya koyunuz.

- Eğitim amaçlarını belirlerken kullandığınız süreci adım adım tanımlayın.
- Bütün paydaşların katılımını nasıl sağladığınızı açıklayın.
- Bu paydaşların katılımıyla programın eğitim amaçları belirlenmeli.
- Amaçlar program çıktı ifadeleri olmamalıdır
- Eğitim amaçlarına ulaşımın ölçüm yöntemi belirlenmeli
- Eğitim amaçlarına ulaşım ölçülüp, sonuçlar belgelenmeli: Arşivlenmiş kanıt belgeleri

- Eğitim amaçlarına ulaşımın ölçümü mezunlar üzerinden yapılması gerektiği için, mezunların mesleki ve lisansüstü çalışma bilgileri düzenli olarak toplanmalı.
- Belirlediğiniz süreci, takvimi ve görev ve sorumlulukları adım adım açıklayın.
- Kullandığınız bu ölçüm süreci yardımıyla program eğitim amaçlarına hangi düzeyde ulaşıldığını kanıtlarıyla anlatın.
- Bütün bunları yaptıktan sonra eğitim amaçlarına ulaşım seviyesi ölçülmeli ve bu ölçümün sonuçları belgelenmeli.
- Eğitim amaçlarını 3-4 yıl gibi uygun aralıklarla, paydaş gereksinimleri doğrultusunda gözden geçirilip gerekirse dönemsel olarak güncellenmelidir.

• Mezun anketlerine göre program amaçlarına ulaşma Gerçekleşen değer) ve hedef değer belirlenmelidir.

ÖRNEK

Program eğitim amacı	Performans göstergesi	Gerçekleşen değer	Hedef değer
Yaşam boyu öğrenme bilinciyle akademik ve kişisel gelişme devam eder	Lisansüstü eğitimini tamamlamış veya sürdüren mezun sayısı	%22	%30

TS.1.Program amaçları ile ilgili sorunlar

- Program amacı anlaşılmamış
- Mezunların mezun olduktan 3-5 yıl sonra ulaşmaları beklenen kariyer hedeflerini tanımlayan genel ifadeler olması gereği anlaşılmamış, ifade edilmemiş olabilir
- Mezunların gelecekleri konum tanımlanmamış, diğer üniversitelerin mezunlarından farkının ne olacağı mesleki erişimiyle program tanımlanmamış olabilir
- Paydaş girdisi yok ya da kısıtlı olabilir

TS.1. Program amaçları ile ilgili sorunlar

- Program amaçları olarak fakültenin misyonu, program çıktıları, program çıktılarına benzer ifadeler kullanılmış olabilir
- Program amaçları kamuya açık biçimde yayınlanmamış olabilir(üniversite kataloğu /web sayfasında)
- Yalnızca öğretim kadrosu tarafından belirlenmiş olabilir
- Program amaçlarının sürekli uygun aralıklarla güncelleneceğine ilişkin sistematik bir süreç tanımlanmamış, işletilmiyor, sıklık belirtilmemiş olabilir

TS.1. Program amaçları ile ilgili sorunlar

- Program amaçlarına ulaşılıp ulaşılmadığını belirlemek ve belgelemek üzere ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmamış olabilir
- Program amaçları sistematik olarak değerlendirilmiyor
- Program amaçlarına erişildiğini gösteren değerlendirmelere dayalı kanıtlar yok
- Eğitim programları mezunlardan çok öğrencilere odaklanmaktadır.
- Mezun izlem programları yetersizdir ve yeterli sayıda mezuna ulaşılamamaktadır.

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Association for Evaluation and Accreditation of Nursing Education Programs

http://www.hepdak.org.tr/

Teşekkürler